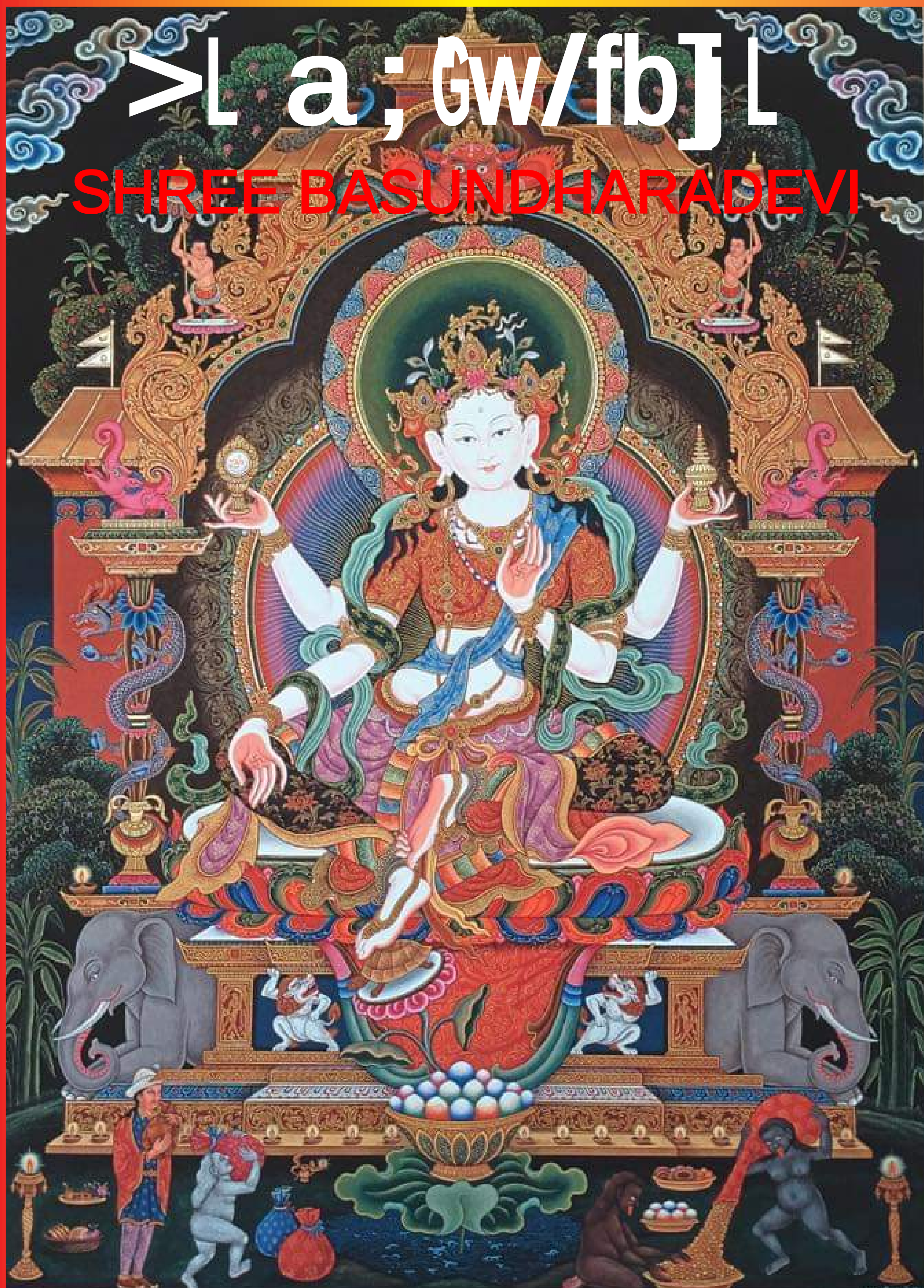
>L a;Gw/fb]jL

SHREE BASUNDHARADEVI

च्वमि
रबिन्द्र बज्राचार्य

श्री बसुन्धरादेवी धनलक्ष्मी (छ्पा:ख्वा: प्यका:ल्हा)

श्री बसुन्धरादेवी (स्वपाःख्वाः नीकाःल्हा)

श्री दुर्गति परिशोधन धारणी

ओँ नमो भगवते सर्वदुर्गति परिशोधनराजाय तथागतायार्हन्ते सम्यक् सम्बुद्धाय ॥ तद्यथा ॥ ओं शोधने शोधने विशोधने विशोधने सर्वपाप विशोधने शुध्दे विशुध्दे सर्वपाप विशुद्धे दिवंगत जुजु (सर्वज्ञ) रत्न विलास बज्राचार्यस्य सर्वकर्मावरण विशोधने स्वाहा ॥

दिवगत जहान शान्तिकराचार्य[1]

जुजु (सर्वज्ञ) रत्न विलास बज्राचार्य

बुन्हि : ने.सं. १०६३ ञलाथ्व चतुर्दशी, सोमबाः
वि.सं.२००० भाद्र २८ गते सोमवार
मदुगुन्हि : ने.सं. ११३८ थिंलागा द्वादशी, बसुबाः
वि.सं.२०७४ मंसिर २८ गते बिहीवार

[1] परिशिष्ट १ स्वयादिसं

श्री दुर्गति परिशोधन धारणी

ओँ नमो भगवते सर्वदुर्गति परिशोधनराजाय तथागतायार्हन्ते सम्यक् सम्बुद्धाय ॥ तद्यथा ॥ ओं शोधने शोधने विशोधने विशोधने सर्वपाप विशोधने शुध्दे विशुध्दे सर्वपाप विशुद्धे स्व. नानीमैञाँ बज्राचार्यस्य सर्वकर्मावरण विशोधने स्वाहा ॥

दिवंगत माजु नानीमैञाँ बज्राचार्य

बुन्हिः वि.सं.१९७८ कात्तिक शुक्लपक्ष प्रतिपदा
मदुगुन्हि : वि.सं.२०५९ भाद्र कृष्णपक्ष षष्टमी

श्री बसुन्धरादेवी

च्वमि
रबिन्द्र बज्राचार्य

नेसं ११३९

सफू : श्री बसुन्धरादेवी

च्वमि : रबिन्द्र बज्राचार्य (मोवाइल ल्याः ९८४१३५०९९५)

देछ्या : हनेबःम्ह दिवंगत जहान शान्तिकराचार्य जुजु (सर्वज्ञ) रत्न विलास बज्राचार्यया पुण्य स्मृतिइ छलपोलपिन्त द्वहलपा ।

पिदंगु तिथि : नेपाल सम्बत ११३९ थिंलागा द्वादशी, मंगलबाः
विक्रम सम्बत २०७५ मंसिर १८ गते,

पिथना : १००० पाः

कम्प्यूटर : रबिन्द्र बज्राचार्य

पिकाक : बाबा मैत्राँ बज्राचार्य
रत्नकीर्ति महाविहार, मखंबहा
(थौंकन्हे साकुना, गैह्रीधारा), यैँ

थाकू : बाबा प्रिण्टिङ्ग एण्ड स्टेशनरी (मो.ल्याः ९८४१३५०९९५)

सफू दइगु थाय् :
बाबा मैत्राँ बज्राचार्य, साकुना (फोन ल्याः ०१-४४१८८८५)
भेराईति स्टेशनरी, भोताहिति (फोन ल्याः ०१-४२४३८२०)

ISBN : 000-0000-0-0000-0

दाजुयात लुमंका:

रत्नकीर्ति महाविहार मखंबहाःया जिमि बाज्या मोतीरत्न गुरुजु (शान्तिकराचार्य), बज्ये मानकुमारी, पिता जोगरत्न, माता नानीमैत्रॉ बज्राचार्यया स्वम्ह मस्तमध्ये तःधिकःम्ह काय्‌मचा जिम्ह दाजु जुजु (सर्वज्ञ) रत्न वि.सं. २००० साल भाद्रया चतुर्दशी कुन्हु, जि केशरी मैत्रॉया वि.सं. २००१ साल मंसिर कृष्णपक्ष तृतीया अले किजा मणिरत्नया वि.सं. २००३ साल कात्तिक शुक्लपक्ष त्रियोदशी कुन्हु जन्म जूगु खः । जिमि बुबा जोगरत्न व मुमा नानीमैत्रॉ (झ्वःछेँया श्री चन्द्रमान बज्राचार्य, श्रीखण्ड तरमुल महाविहारया म्ह्याय्) यागु इहिपाः (विवाह) वि.सं.१९९६ सालय् जूगु खः । जिपिं मचाबले हे वि.सं. २००६ सालय् जिमि बाज्या मोतिरत्न गुरुजु स्वर्गवास जूगु खः । जिमि पिता जोगरत्न वि.सं. २००८ सालय् व जिमि बज्ये मानकुमारी वि.सं. २०१२ सालय् थ्व अनित्य संसार त्वता वन । माता नानीमैत्रां दुःखकष्टसियाः जिमित स्कूल छ्वयाः आखः ब्वंकाः हुर्के यात ।

जितः अतिहे माया याइम्ह दाजु मचाबलेनिसें हे तसकं मेहनति व विवेकसिलम्ह खः । थः पुर्खापिसं न्ह्याकावयाच्वंगु जजमानि ज्या थः पाजुपिंके स्येनेकने यानाः झिंछदँ दुसांनिसे न्ह्याकावयाच्वंगु खः । जजमानि ज्या नापंनापं आखः नं ब्वनाः नेपाल राष्ट्र बैकय् वि.सं. २०२१ साले जागिर नया देश विदेशयागु अनेक थाय्‌थासय चाहुलाः यक्व अनुभव मुंकादीगु खः । वि.सं. २०३० सालपाखे हे लाजिम्पातय् जग्गा न्यानाः छेँ दयेका च्वंवंम्ह खः । सायद जिमिगु कूलय् दकले न्हापाँ थःथम्हं छेँ दयेका च्वंम्ह दाजु हे जुइ । अफिसं वि.सं. २०५१ सालय् अवकास काये धुंकाः अथें सुंक च्वनाः च्वने मज्यू, अर्थपूण जीवन हनेमाः धकाः व्यापार व्यवसाय यानाः सुखं जीवन न्ह्याकाच्वन । जागिर मदये धुंकूपिन्त थ्व छगू अनुकरणीय उदाहरण खः । छुं नं कथंया ज्या यायेत उमेरं पनी मखु, जागिरं अवकास जुइवं जीवनं अवकास जुइमखु धैगुया दसु (प्रमाण) दाजुं बिया दिल ।

नखःचखः, बुन्हि जुलकि दाइनं फोन यानाः हइगु "नानी छेँ वा ।" बुन्हिबले वनेबले दाजुयागु ताःआयुया कामनायासें अपरमिता धारणी ब्वना बिइगु । छन्हु फोन वल "नानी जि ला शान्तिपूरया थकालि (शान्तिकराचार्य) जुल । वि.सं. २०७४ साल कार्तिकपाखे स्वयम्भू महाचैत्यय् थकालि लुइगु जुल । छिपिं सकलें वा ।" तर छुयाय् जिगु उसाय्‌या कारणं यानाः व भिंगु ज्याय् जि वने मफुत । छुं न्हि लिपा दाजु, पीत, भिन्चापिं दक्वं जिगु छेँय् वयाः स्वयम्भूइ शान्तिपूरय् पुजा यानावयागु धकाः स्वां, सिन्हः, प्रसाद बिल, भागीयानाः प्रसाद कयाः । झी बाज्या

ञञञ

शान्तिकराचार्य जूगु हानं दाजु नं शान्तिकराचार्य जुयाः नां तल धकाः धया । न्ह्यौपुक्क खँल्हानाः उसाँय् बांलातकि छैँ वा धकाः दाजुपिं ल्याहाँ वन ।

ई न्ह्यानावना च्वन, विधातानं ग्वःगु ग्वसाः सुनांनं मस्यू । छुं न्ह्यः तिनि जिगु छैँ वया दः नापलाना वंम्ह दाजु आकाभ्काकां बि.सं. २०७४ साल मंसिरया द्वादशी कुन्हु थ्व अनित्य संसार त्वःता बिज्यात धाःगु दुःखद् खवर न्यनेमाल । दाजुयागु गुण लुमंका थ्व छत्वाचाः नुगः खँ थन प्वंकागु जुल ।

"बुद्धो भवेयं जगतो हिताय ।"

नुगः खँ प्वंकूम्ह
केहँ केशरी मैञाँ बज्राचार्य
क्वाहला, थौंकन्हे छाउनी

विधातानं ग्वःगु ग्वसाः (सिल)
विधातानं ग्वःगु ग्वसाः सुनानं मस्यू २
थौं सुख जुल धकाः लय्लय् ताया जूसां
कन्हेयागु छु दु ग्वसाः ? ॥

विधातानं ग्वःगु ग्वसाः सुनानं मस्यू २
थथें जाःम्ह काय् बुया न्ह्येन्हु जक दय्वं
स्वरे वंगु मांम सिना ॥

विधातानं ग्वःगु ग्वसाः सुनानं मस्यू २
सुद्धोदन जुजु जुयाः नं काय्मचा
चमा नाप च्वने माल ह्वनाः ॥

विधातानं ग्वःगु ग्वसाः सुनानं मस्यू २

दाजुयात सिलः देछाःम्ह
केहँ केशरी मैञाँ बज्राचार्य
क्वाहला, थौकन्हे छाउनी

श्री बसुन्धरादेवी सफू ब्वनेधुंकाः

श्री बसुन्धरादेवीयात अतिकं श्रद्धाभाव व धार्मिक चितं आश्विनकृष्ण अर्थात ञलागाः तृतीया कुन्हु गुगु व्रत दना पूजाआजा जुइ उकियात गातिला वा तिलाव्रत धकाः धयावया च्वंगु जुल । नेवाः समाजय् महायान बज्रयान परम्पराकथं थथे हनावयाच्वंगु गुलि दत उकिया इतिहास झीके मदु । न्ह्यागुसां बुद्धं बियाबिज्याःगु धर्मया लँपुतिइ पलाः छिकेत उकिया दर्शनयात थुइकेत बसुन्धरा द्यः थेँ जाःम्ह सृष्टियानाः गुगु ज्या यात व अतिकं च्वछाये बहजू । थ्व सफू जिमि मखंबहाः (रत्नकिर्ति महाविहारया) किजा भाजु रबिन्द्र बज्राचार्यं च्वयाः न्हूगु परम्परायात न्ह्याकूथें ताल । बसुन्धरायात दुव्यंक म्हसिकाः झीत लानाच्वंगु व लाय्गु भ्रमयात थ्व सफूतं चीकाबी धयागु विश्वास कया । थ्व सफू खासयाना बसुन्धरा द्यःप्रति आस्था विश्वास अले भावभक्ति दुपिसं ब्वनाः थुइकाः अनुसरण याइ गुकिं बास्तविक सांसारिक खँ थुइकाः धर्मय् दुतिनेत सक्षम जुइ धयागु मनंतुना ।

खला किजाभाजु संक्षिप्त बसुन्धरा द्यःया रुपरङ्ग म्हयागु अंगप्रत्यंग, तिसावसः सकतांयागु छता छता यानाः प्रतिकया अर्थ थुइकेगु कुतः यानातःगु उचित जू । बास्तबय् सीके थुइके माःगु खँ थ्व हे खः । उकिं झी बज्राचार्यपिसं थजाःगु तिलाव्रत थेँ जाःगु धार्मिक व सास्कृतिक ज्या याये न्ह्यः ब्वतिकाइपिं सकसितं स्पष्ट व्याख्या याना थुइकेगु परम्परा न्ह्याकेमाःगु खँय् सकसिया छप्वाः म्हुतु जुइ धयागु विचाः याना । उकि जिं थ्व सफुतिं न्हूगु जः ह्वलेगु किजाया कुतः सफल जुइगु ताया । थुकिया प्रेरणां मेमेगु नं सफू थथे हे च्वयाः पिथनी, पिदनी धयागु आशा यासे भिन्तुना बियाच्वना ।

मेगु खँ थः अबुजुया गुणानुस्मरण यानाः थ्व सफू च्वयाः थः मांयापाखें पिथकेगु गुगु ज्या खँ जुल थ्व अतिकं प्रशंसा याये बहजु । मदुम्ह अबुजुया तःधंगु भाग्यया खँ खः शान्तिकाराचार्य थें जाःगु पद प्राप्त यानाः स्वयम्भू शान्तिपुरया आगमय् प्रवेश याना विज्यागु । वसपोल दाजु जुजुरत्नं शान्तिपुर दुहाँ बिज्याना गुगु अनुभव कयाबिज्याःत थ्व तःधंगु भाग्यया खँ खः । थजाःगु अवसर पूर्व जन्मया भिंगु संस्कार मदयेकं मदइगु थें ताया ।

दकले लिपा किजा रबिन्द्र, पीभत बाबामैत्रा‍ँ व सकल छेँजः पिसं थ्व सफू च्वया पितबीगु ज्यायानाः धर्मय् मन क्वसापिन्त सत्यगु खँ थुइकेगु अवसर बियाबिज्याःगुलि सुभाय् मबिसे मगाः । नापं थुकिया पुण्यं सकसियां भिं जुइमाः । खास यानाः मदुम्ह दाजु न्ह्याथाय् जन्मकाःवंसां धर्म प्राप्तिया लय् लाय्माः थ्व हे मनं तुनाच्वना ।

मदनसेन बज्राचार्य
मखं बहाः (रत्नकीर्ति महाविहार)

मनंतुना

सदां स्थिरं च्वने मदुगु देह त्वताः थ्व अनित्य संसारं बिदा कयाः दिवंगत जुया बिज्याःम्ह जहान श्री शान्तिकराचार्य जुजु (सर्वज्ञ) रत्न बज्राचार्य सुखावती भुवनस श्री अभिताभ तथागतया चरणकमलय् बास लायेमा धैगु कामनायासें सकल सत्वप्राणीपिन्त उद्धार यानाः बिज्याःम्ह बुद्ध जननी माता श्री बसुन्धरादेवीयागु बारे बःचाधंगु थ्व सफू दकिलाया पुण्यतिथिस (ने.सं: ११३९ थिंलागा द्वादशी, मंगलबाः) पिकयागु जुल । थ्व सफुतिइ श्री बसुन्धरादेवीयागु म्हसिकानापं नेपालमण्डलया बौद्ध समाजय् बसुन्धरादेवीया धार्मिक व सामाजिक प्रभावया वारे छु भचा चर्चा जुया च्वंगु जुल । थ्व सफू छपिंगु ल्हाति लागु दु ब्वना दि धयागु भरसा याना च्वना ।

थ्व सफू पिकायेत ग्वाहालि याःपिं केंहैंभत केशरीमैत्राँ, भिन्चा महेश्वर व काय्चा सुरोजमुनियात यक्वयक्व सुभाय् बियाच्वना । सफूयागु प्रुफ स्वया द्वंगु भिंका थःगु न्वचु च्वयादीम्ह मखं बहाःया (रत्नकीर्ति महाविहार) सह प्रा. मदनसेन बज्राचार्ययात दुनुगलंनिसे सुभाय् देछ्नानाच्वना ।

थुगु पुण्यं जगत संसारय् च्वपिं सकल सत्वप्राणीपिं उद्धार ज्वीमा धकाः कामनायासे थुगु सफू पिकयाः धर्मदान यानागु जुल ।

मनंतुनापिं

जहान : बाबामैत्राँ बज्राचार्य

म्ह्याय् व जिचाभाजु : रचनामैत्रा/जितेन्द्रमान बज्राचार्य

काय् व भौ : रबिन्द्र/सोनी बज्राचार्य

काय् व भौ : करुणा/यमुना बज्राचार्य

रत्नकीर्ति महाविहार, मखंबहाः, यँ

(थौंकन्हे साकुना, गैह्नीधारा)

धलः पौ

सञञ

सञञञ

न्ह्यखँ

नेपाःया बौद्ध समाजय् आर्य श्री बसुन्धरादेवीयागु तःधंगु थाय् दु । बुद्धं कनाबिज्याःगु धर्मया लँपुतिइ न्ह्यायेत उकिया दर्शनयात थुइकेत थनयापिं बौद्ध धर्मावलम्बितय्सं श्रद्धायानाः बसुन्धरादेवीया पूजाआजा यायेगु नापं व्रत च्वनेगु, साधना यायेगु, ध्यान च्वनेगु, धारणी स्तोत्र पाठ ब्वनेगु, जात्रा उत्सव हनेगु, बसुन्धरादेवीयागु बाखं कनेगु व न्यनेगु परम्परा न्ह्यानावयाच्वंगु दु ।

बसुन्धरादेवीयागु बारे सूर्योदय जुजुयाः बाखं, धीमती अवदान, विमलावती अवदान, सुचन्द्र अवदान व दानासुरया कलाः यक्षणी उद्धार याना न्यापु बाखं दु । सूर्योदय जुजुया बाखंयात नन्दीमुख अश्वघोष अवदानं नापं रत्नमाला अवदान नं धाः । अथेहे सुचन्द्र अवदानयात सुचन्द्र गृहपति परिपृच्छासूत्र वा सुवर्ण निधानसूत्र धकाः नं धायेगु याः ।

बसुन्धरादेवीयागु पौराणिक साहित्य व उकिया परम्परा

नेपालमण्डलयागु बुद्धधर्मय् आर्य श्री बसुन्धरादेवीकल्पसुत्र, ललितविस्तरसुत्र, श्री स्वयम्भू पुराण, साधनामाला आदिस बसुन्धरादेवीयागु बारे थथे उल्लेख यानातःगु दु ।

आर्य श्री बसुन्धरादेवीकल्पसुत्र

दकले न्हांपा भगवान बुद्धं कौशाम्बिक महानगरय् कण्ठक महावनय् घोषिताराम धयागु क्यबय् (बगैंचा) विहार यानाच्वंगु इलय् सुचन्द्र गृहपति महाजनयात बसुन्धरादेवीयागु धर्मोपदेशना ब्यूगु खँ आर्य श्री वसुन्धराकल्पसुत्रय् न्ह्यथनातःगु दु । थ्व सुत्रय् भगवान बुद्ध स्वयां न्ह्यः बज्रधरसागरगंभिरनिरोर्धोष नांयाम्ह तथागतं आर्य श्री बसुन्धरादेवीयात श्रद्धाभाव तयाः उपासना यानाः मण्डः दयेकाः व्रत च्वनेगु, पुजाआजा यायेगु विविध-विधान व थथे यानागु पुण्यं मनंतुनागु दक्व पूवनी धकाः धर्मदेशना यानातःगु दु । थ्वहे इलंनिसे

बसुन्धरादेवीयागु व्रत च्वनाः पुजाआजा यायेगु प्रचलन वःगु खः धकाः भगवान बुद्धं कनाबिज्यागु खः ।

थ्व सुत्रकथं स्वयेबले भगवान बुद्ध स्वयां न्ह्यःनिसें हे बसुन्धरादेवीयागु व्रत च्वनेगु परम्परा दयेधुंकूगु खनेदु । थ्वहे परम्पराकथं नेपाः देयागु बौद्धधर्मावलम्बितय्सं पञ्चशील, अस्तशीलय् च्वनाः दश अकुशल कर्म त्याग यानाः भाद्र कृष्णपक्षया तृतीया व माघ कृष्णपक्षया तृतीया नापं लय्लय्पतिकं कृष्णपक्षया तृतीया खुन्हु दच्छियंकं बसुन्धरादेवीयागु उपोशतव्रत च्वनाः व्रतबाखं न्यनावयाच्वंगु दु । बसुन्धरादेवीयागु आस्थाया प्रतिककथं गुथि नापं धार्मिक व पुरातात्विक महत्वंजाःगु यक्व थाय् साक्षी स्वरुप नेपाःलय् थाय्थासय् दयाच्वंगु दु ।

ललितविस्तरसुत्र

ईशाया प्रथम/द्वितीय शताव्दीपाखे ललितविस्तरसुत्र च्वयातःगुकथं भगवान बुद्धं बुद्धत्व ज्ञान कायेन्ह्यः सिद्धार्थ राजकुमारया इलय् बोधिमण्डप चतुरंग अधिस्थान यानाः थःयात बुद्धत्व ज्ञान मलातले अधिस्थानं दने मखु धकाः दृढसंकल्प याना बोधिबृक्ष क्वय् बज्रासनय् ध्यान च्वंगु खः । थ्वइलय् मारश्रेष्ठ नमुचिं राजकुमार सिद्धार्थयागु ध्यान भंग यायेतः थःगु सेना सहित वःगु खः । सिद्धार्थयागु ध्यान भंग यायेगु निंतिं यक्वकथं कुतःयाये धुंकाः सिद्धार्थयाके अतितकालय् दानपारमिता पूवंकूगु साक्षी काःबले राजकुमार सिद्धार्थं थम्हं न्हापायागु अनेक पूर्वजन्मय् बोधिसत्वया रुपय् यक्व दानपारमिता पूवंकागुया दृश्यसाक्षी मेपिं सुंमदुगु, केवल थुकियागु साक्षी पृथ्वीमाता (बसुन्धरादेवी) जक दुगुलिं पृथ्वीयात स्पर्षयानाः क्यंगु इलय् पृथ्वी हे कम्पन जुइक पृथ्वीमाता बसुन्धरादेवीं राजकुमार सिद्धार्थयागु पूर्वजन्मे दानपारमिता पूवंकूगुया साक्षी स्वरुप थः दुगु आकाशवाणी याःगु वर्णन यानातःगु दु । थ्व खँ पालि जातक अर्थकथालय् नं उल्लेख यानातःगु दु । थथे पृथ्वीमाता बसुन्धरादेवीयात थःगु न्हापायागु जुनी दानपारमितायागु साक्षी तगुया प्रतिक्कथं भगवान बुद्धयागु भूमिस्पर्ष मुद्रायागु मूर्ति दुगु खः । बर्माय्

भिक्षुपिसं आःतक्कनं पुण्यानुमोदना यायेगु इलय् पृथ्वीयात थियाः बसुन्धरादेवी साक्षी तयेगु चलन दु ।

अथेहे सुचन्द्रावदान परिवर्तनय् नं सुचन्द्र गृहपतियात श्री बसुन्धरादेवीं उदारयागु बारे च्वयातःगु दु ।

श्री स्वयम्भू पुराण

स्वयम्भू पुराणयागु प्यंगू (विश्वभू तथागत, दानासुर पत्नी, महामञ्जुश्री व शान्तिकराचार्य) प्रसंगय् बसुन्धरादेवीयागु बारे न्ह्यथनातःगु दु । सप्ततथागतमध्ये विश्वभू तथागत स्वयम्भू ज्योतिरुप दर्शन यायेत वःबले फूलच्व पर्वतय् च्वनाबिज्याःगु खः । थन थासय् च्वनाः नागवास दह (नेपालमण्डल) यागु लः सुना वनाः अनेक तीर्थ, उपर्तीथ नापं वीतराग उत्पन्न जुइगु व फूलच्व पर्वतया क्वय् बसुन्धरादेवी उत्पन्न जुयाः बसुन्धरादेवीयागु पादमूलं पवित्र जलं भरीपूर्ण गुणागुलि (गोदावरी) कुण्ड उत्पत्ति जुइ धकाः भविष्यवाणी याःगु खः । लिपा कालान्तरय् दानासुरया कलाःनं महालक्ष्मी बसुन्धरादेवीयागु श्रद्धाभाव पूर्वक व्रत च्वंगु हुनिं बसुन्धरादेवी अति प्रशन्न जुयाः दर्शन बिउबले बसुन्धरादेवीयागु पादमूलं तत्काल कुण्ड उत्पन्न जुयाः जलप्रवाह जुल । थ्वहे जल प्रवाहं उत्पत्ति जूगु प्रभावती खुसि खः । अथेहे श्री स्वयम्भू ज्योतिरुपयागु दर्शन यायेत महाचीनया पञ्चशीर्ष पर्वतं थः शक्तिपिं केशनी व उपकेशनी (वरदा व मोक्षदा) नापं वःम्ह महामञ्जुश्री नं थःगु चन्द्रहास खड्गं चोभाःयागु गुँ (डाडाँ) पालाः कालीदह/ नागवासदहयागु लः पितछ्वये धुंकाः थः शक्तिपिन्त बास बिउगु थाय् ध्यानोच्वयात विद्यादेवी (सरस्वती) व फूलच्वयात श्रीदेवी लक्ष्मी बसुन्धरा धकाः कयातःगु दु । श्री शान्तिकराचार्यया सल्लाहकथं बृषदेब जुजुं स्वयम्भू ज्योतिरुपयात चैत्य दुने प्रतिस्था यानाः जोगेयायेत अन वसुन्धरा साधना कलश (भद्रघट) यागु प्रतिस्था यात । थ्व थाय्यात बसुपूर धकाः धाइ । शान्तिकराचार्यया सल्लाहकथं स्वयम्भूइ स्थापना यानातःगु न्यागू पूरमध्ये थ्व छगू खः ।

साधनामाला

साधनामाला सफुलिं द्यः तयेगु ध्यानभावना यायेगु झ्वलय् द्यःयागु प्रतिमा लक्षण बारे वर्णन यानातःगु दु । थ्वहे झ्वलय् आर्य श्री बसुन्धरादेवीयागु नं वर्णन यानातःगु खः । थ्वहे वर्णनकथं बसुन्धरा देवीयागु चित्र, पौभाः व मूर्तित बिकास जूगु खनेदु ।

बसुन्धरादेवीयागु अर्थ व म्हसिका

बसुन्धरादेवीयात बुद्धधर्मय् पृथ्वीयागु प्रतिककथं कयातःगु दु । बसुन्धरा पृथ्वीयागु अनेक नां मध्ये छगू नां खः । वसुन्धरा, भूमि, मही, बसुमति, गो, कु, वसुधा, धरणी आदि पृथ्वीया पर्यायवाची खँग्वःत खः । थ्व मध्ये धरणी, वसुधा आदि खँग्वः आर्य श्री वसुन्धरानाम धारणीस्तोत्रम्स नं बसुन्धरादेवीया नांकथं कयातःगु दु ।

बसुन्धरा खँग्वः वसु व धरा निगः खँग्वःयागु संयुक्तरुप खः । वसु धायबवले तप्यंगु अर्थ अन्न, धन, रत्न आदि खःसा धरा धायेबले धारण यानातःगु खः । अतः अन्न, धन, रत्न धारण यानातःम्ह द्यः कथं बसुन्धरादेवीयात कयातःगु दु । अले अन्न, धन, रत्नयागु स्रोत धयागु हे पृथ्वी खः । अथे जुयाः बसुन्धरादेवीयात पृथ्वीमण्डल हे धारण यानातःम्ह द्यःकथं कयातःगु दु । पृथ्वीयात धारणयानाः थ्व पृथ्वी दुगु अन्न, धन, रत्नआदि समस्त प्राणीजगतयात पालनपोषण याइम्ह द्यःकथं बसुन्धरादेवीयात कयातःगु खः । पृथ्वी भ्रीतमाःगु दक्वकथंयागु अन्नत सइगु खः सा पृथ्वीयागु गर्भय् यक्वकथंयागु खानीले गथेकि लुँ, वः, हिरा, मोती, ली, सिजः, जुहारात आदि बहुमूल्य धातुत तथा नवरत्न थेँ जाःगु पत्थरत दु । थथे पृथ्वीस दुगु व दैगु दक्व अन्न, धन, रत्न यागु अधिपति जुयाः दक्व प्राणीतय्गु पालनपोषण यायेगु अठोट यानाच्वम्हकथं बसुन्धरादेवीयात कयातःगु दु ।

बुद्धर्धमय् चतुर महाभूत धकाः पृथ्वी, आप, तेजो व वायु यानाः प्यंगूयात कयातःगु दु । थ्व प्यंगुलिइ आकाश धातु छगू तनकि न्यागूयात

पञ्चमहाभूत धकाः धाई । बुद्धधर्मयागु सिद्धान्तकथं संसार थ्वहे पञ्चमहाभूतं बनेजूगु खः । बसुन्धरादेवी थ्वहे पञ्चमहाभूतमध्ये छगू पृथ्वी तत्वयाकथं कयातःगु खः ।

बसुन्धरादेवीयात ग्रहमाता धकाः नं कयातःगु दु । ग्रह भिंकेत, शान्तिस्वस्ति यायेत सप्तबार ग्रहमातृकाकथं न्हिं छम्हछम्ह द्यःयागु पाठ यायेगु चलन दु । थ्वहे चलनकथं आइतबार कुन्हु बसुन्धरादेवीयागु बसुन्धरादेवीनामोष्टरशत पाठ यायेगु चलन दु ।

बसुन्धरादेवीं ल्हाहातं प्रज्ञापारमिता सफू ज्वंनातःगु दु । थ्व प्रज्ञापारमिता धयागु बुद्धत्व लाभ यायेगु ज्ञान खः । अले बसुन्धरादेवीयात बुद्धजन्म याइम्हकथं बुद्धजननी धकाः नं कयातःगु दु ।

युगकथं बसुन्धरादेवीया स्वरुप

धार्मिककथं युगयात प्यंगू युगय् ब्वःथलातःगु दु । थ्वहे प्यंगू युगकथं बसुन्धरादेवीयागु नं प्यंगू स्वरुपकथं कयातःगु दु । थ्वकथं १. सत्ययुगयाम्ह बज्रवाराही, २. त्रेतायुगयाम्ह वसुन्धरा, ३. द्वापरयुगयाम्ह महालक्ष्मी व ४. कलियुगयाम्ह वज्रकौमारी खः ।

बसुन्धरादेवीया धार्मिक तथा सास्कृतिक तीर्थस्थल

नेपाःदेशय् यक्वकथंया द्यः माने यानावयाच्वंगु दु । थुकेसनं प्यंगू दिशाय् प्यम्ह द्यः कायेगु चलन दु । थ्वहे चलनकथं बसुन्धरादेवीयागु नं प्यंगू मूगु थाय् कयातःगु दु । पूर्व दिशाय् बोदेया ईदे बसुन्धरादेवी, दक्षिण दिशाय् गोदावरीइ गोदावरी कुण्डय् बसुन्धरा तीर्थस्थल, पश्चिम दिशाय् स्वयम्भुइ बसुपूर व उत्तर दिशाय् महाराजगञ्जय् बसुन्धरा द्वँ ।

छपाः ख्वाः निकाः ल्हाः दुम्ह ईदेया बसुन्धरादेवीयागु प्रस्तरमूर्ति उत्तरलिच्छविकालया अन्तिम ईपाखे निर्माण जूगु खनेदु । जुजु रणजित मल्लयागु ईयागु अभिलेख थन दु । बसुन्धरादेवी धनधान्यरत्नया अधिष्ठात्रीदेवी जूगुलि थ्वकिया प्रभावं थन अन्न बस्तु प्रशस्त मात्राय्

उब्जनी जूगु खः धकाः कयातःगु दु । थथे जुयाहे थुगु थाय्यात प्राचीनकाले अन्नपूर्ण देय् बुँदे धाइगु खः । कालान्तरे बुँदेया अपभ्रंस जुया बोदे धाय्गु चलन जुल । शिलापत्रस इर्यदेश धकाः स्पष्ट नक्सां धयातःगु दु । आर्यदे अपभ्रंस जुया इर्यदे जूगु खः ।

श्री स्वयम्भू ज्योतिरुप दर्शन यायेगु निम्ति बिज्याःपिं सप्त तथागतपिंमध्ये स्वम्हम्ह विश्वभू तथागतं भविष्यवाणीयानाः थुगुकथं श्री बसुन्धरादेवीयागु पादुका मूलं (ग्वालिं) उत्पन्न जूगु गोदावरी (गुणागुलि) जया तिर्थया नांम्हं प्रसिद्ध जुयाच्वंगु दु । थुगु गुणागुलि कुण्डया लंखं प्रवाह जूगु खुसियात प्रवाहवति धाइ । थ्वहे परम्परायात अनुस्मरण यानाः प्रत्येक धार्मिक कार्य पूजा संकल्प यायेबले थौंतक्क नं "श्री वसुन्धराप्रभाबोत्पन्नप्रभावति नदी संगमे ..." धकाः थ्व वाक्य ब्वना वयाच्वंगुलिं प्रमाणित जू । दानासुरया कलाः यक्षणी उद्धार जूगु बाखं थ्वहे तीर्थनाप स्वापू दुगु बाखं खः ।

श्री स्वयम्भू ज्योतिरुपयात सुरक्षा व आदर सत्कारया निम्तिं महान चैत्याकारया रुपं परिणतयानाः प्रतिस्थायानाः बिज्याःम्ह नेपाःया दकले न्हापांम्ह गुरु वज्रधरया अशं जुया वसपोल गुरुवर सिद्धाचार्य श्री शान्तिकराचार्यजु प्रलिस्था याना थकूगु पञ्चपुरमध्ये छगू थुगु बसुपुर नाम प्रसिद्ध जुयाच्वंगु दु । गुम्ह श्रद्धालु भक्तजनं थुगु थासय् पुरश्चरण आदि च्वन धाःसा निश्चयनं उम्ह भक्त श्रीसमृद्धिशाली जुइ धकाः स्वयम्भू पुराणय् उल्लेख यानाः तल ।

गुरु महा मञ्जुश्रीनं राज्याभिषेक याना थकूम्ह जुजु धर्माकरया राजधानी मञ्जुपत्तन लाजिम्पातया उत्तरपाखे च्वंगु छगू सन्निबति पुलांगु भग्नावशेष धिस्को दु, गुगु द्वम्वः हे वर्तमान बसुन्धराद्वँ नामं प्रसिद्ध जुयाच्वंगु जुल । थुगु थाय् सायद जुजु धर्माकरं राज्यया शासन व्यवस्था यायेत प्रतिस्था याना थकूम्ह बसुन्धरादेवीया देगः व क्षेत्रया भग्नावशेष जुइफु धकाः अनुमान यानातःगु दु । कालान्तरे उगु पवित्रगु

यतिहासिकस्थल प्राकृतिक व मानविय प्रकोपं विनाश जुल जुइफु । थ्व थासय् उगु संस्मरण स्वरुप बसुन्धरादेवीयागु देगः प्रलिस्था यानातःगु दु । थौंकन्हे थुगु थासय् बसुन्धराद्वँया नामं प्रसिद्ध जुयाच्वंगु दु ।

थुगु प्यंगू थाय् बाहेक नं यक्व थासय् बसुन्धराद्यः व द्यःया प्रतिक कलश स्थापना यानातःगु दु । गथेकि चाःबहिलिइ धनंद्वँ चैत्ययागु पश्चिमाभिमुख वेदिकाय् लिच्छविकालिन जुजु वृषदेवयागु शासनकालय् स्थापना यानातःगु बसुन्धराया प्रतिक भद्रघटपूर्णकलश, तुकंबहाःयागु विशाल चैत्ययागु पश्चिमाभिमुख वेदिकाय् बसुन्धराया प्रतिक कलश, नरेन्द्रदेव जुजुयागु इलय् स्थापना यानातःगु लगनखेलय् च्वंगु द्वलंमाजुयात बसुन्धरादेवीया प्रतिक स्फटिककलश, हरिसिद्धि जलदेशय् जलदेवीयागु रुपय् बसुन्धरादेवीया प्रतिक गोम्पचा पलिस्था यानातःगु, क्वहितिइ लिच्छविकालयागु अन्तय् पलिस्था यानातःगु शिलास्तम्भय् बसुन्धरादेवीयागु सस्मरण स्वरुप शुभ प्रतिक कलात्मक सुन्दर कलश अंकित यानातःगु, विशालबजारयागु दक्षिणद्वारयागु पूर्वय् भगवतिया देगः जवपाखे चय्प्यपाहः दुगु पलेस्वां अंकित ल्वहंयागु कलात्मक सुन्दर भव्य मण्डलयागु दथुइ बसुन्धरादेवीयागु प्रतिक पूर्णकलश, फम्पिं वज्रयोगिनी द्यःया देगलय् दुने बसुन्धरादेवीया प्रस्तरमूर्ति, स्वनिगःया बिहारयागु क्वाःपाःद्यः न्ह्यःनेसं स्थापना यानातःगु जलपात्र (जलगाः) यात बसुन्धरादेवीया धर्मपाल जम्बलजलेन्द्रयागु चिचीधंगु मूर्तियात खने मदय्क लखय् थुनातःगु आदियात कायेफु ।

बसुन्धरादेवीया कुल व भुवन

महायान बौद्धधर्मया सिद्धान्तकथं पञ्चबुद्धयागु न्याम्ह बुद्धयागु न्यागू कूल दु । हरेक बुद्धपिनि थःथःगु हे वर्ण दु । गथेकि बैलोचन तुयुम्ह, अक्ष्योभ्य् वँचुम्ह, रत्नसंभव म्हासुम्ह, अमिताभ ह्याउँम्ह खःसा अमोघसिद्धि वाउँम्ह खः । पञ्चबुद्धपिन्त थ्वहे वर्णकथं कुलय् ब्वथलेगु यानातःगु दु । बसुन्धरादेवी म्हासुम्ह द्यः जूगुलिंयानाः रत्नसम्भवयागु कुलयाम्ह द्यः धकाः कयातःगु दु । थ्वहे प्रतिककथं बसुन्धरादेवीयागु व्रत

च्वनीबले म्हासुगु वसः पुनीसा फतिंफक्वः म्हासुगु जक छ्यली । अथेहे पञ्चतत्वमध्ये पृथ्वीतत्वयात सांकेतिककथं म्हासुगु वर्णकथं थ्वहे कुलय् तयातःगु दु । रत्नसम्भवया कुलकथं बसुन्धरादेवी पञ्चस्कन्धय् वेदनास्कन्ध व पञ्चज्ञानय् समताज्ञानया द्यःकथं कायतःगु दु । बसुन्धरादेवीयागु भुवन अकनिष्ट भुवन खः । थथे जूसां गबलेंगबलें अभिताभबुद्धयागु सुखावती भुवनय् सा गबलेंगबलें तुसिता भुवने नं बास याइ ।

संवृतिसत्य व परमार्थसत्यया प्रतिक बसुन्धरादेवी

बुद्धधर्मय् संवृतिसत्य व परमार्थसत्य यानाः सत्ययात निथीकथं ब्वथलातःगु दु । झीगु मिखां खंकेफुगु दक्व प्राकृतिक बस्तु संवृतिसत्य खःसा परमार्थसत्य धयागु यथाभूत ज्ञान खः । संवृतिसत्य पृथ्वीयात व परमार्थसत्य प्रज्ञायात बसुन्धरादेवीयाकथं कयातःगु दु ।

बसुन्धरादेवीया रुपलक्षण

बसुन्धरादेवीयागु छपाःख्वाः निकाल्हाः, छपाःख्वाः प्यकाल्हाः, छपाःख्वा खुकाल्हाः व स्वपाःख्वाः खुकाल्हाः यानाः प्यंगु प्रकारयागु रुपयागु मूर्ति व पौभाःचित्र खनेदु । थौकन्हे स्वपाःख्वाः खुकाल्हाः दुम्ह बसुन्धरादेवीयागु मूर्ति व पौभाः यक्वः खनेदु । साधनामालाय् स्वथाय् ध्यानभावना यायेगु श्लोकय् छपाःख्वापाः निकाल्हाः दुम्ह बसुन्धरादेवीयागु बारे न्ह्यथनातःगु दु । दकले न्हापां "वँ" कार बीजं उत्पन्न जूम्ह, सुवर्णया रुप दुम्ह, दक्व प्रकारयागु तिसां तियातःम्ह, भिंखुदँया ल्यासेयागु यौवनं जाःम्ह जवगु ल्हाःतं वरदमुद्रा व खवगु ल्हाःतं धान्यमञ्जरी ज्वनाच्वंम्ह, मुकुतय् अक्षोभ्य तथागत धारण यानातःम्ह बसुन्धरादेवीयागु ध्यान यायेगु या । (साधनामाला, ओरिन्टल इन्स्टिच्यूट, बरोडा, दोस्रो संस्करण, पृ ४२१, वँकारबीज निर्जातां बसुधरा भगवती ध्यायात् कनकवर्णा सकलालङ्कारबतीं द्विरष्टवर्षाकृतिं दक्षिणकरेण वरदां वामकरेण धान्यमञ्जरीधराम क्षोभ्यधारिणीम् ।) मेथाय् षट्वर्गया स्वंगू बीज अर्धचन्द्राकार "वँ" विन्दु दुगु बीजं उत्पन्न जूम्ह बसुन्धरादेवी

म्हासुगु वर्ण, खवगु ल्हाःतं धान्यमञ्जरी विविध रत्न वर्षा यायेगु भद्रघट ज्वनातःम्ह, जवगु ल्हाःतं वरदमुद्रा धारण यानाः दक्वकथंया तिसांतिया थः सखिपिंत छचाःखेरं तयाः च्वनाच्वंम्ह बसुन्धरादेवी थः हे खः धकाः भावना याः । (साधनामाला, पृ ४२२, ...षष्ठस्य तृतीय वँ बीजं अर्द्धेन्दुभूषितं तेनैव निष्पन्नां वसुधारां पीतवर्णां धान्यमञ्जरी नानारत्नवर्यामाणट वामहस्तां दक्षिणेन वरदां सव्वालङ्कार भुषितां खीजनपरिवृतां भावयेत् अहंमेव वसुभारेति ।) हानं लिपा शुन्यतादी भावनायानाः म्हासुगु “वँ” कार बीजं उत्पन्न जूम्ह म्हासुगु वर्णम्ह, नकतिनि वैश जाःम्ह, छपाः ख्वाःपा दुम्ह, बांबांलाःगु तिसा व वसतं तियातःम्ह, धान्यमञ्जरी व यक्वताजिगु रत्नयागु वर्षा यायेगु घडा खवगु ल्हाःतं ज्वना जवगु ल्हाःतं वरदमुद्रा धारण यानाः छचाःखेरं थः सखिपिं तयाः विश्वरुपी कमलया स्वांफ्वःया द्यःने चन्द्रमायागु आशनय् च्वनाः मुकुतय् रत्नसम्भव धारण यानाः थःगु बीज हृदयं पिहाःवःम्ह बसुन्धरादेवीयागु ध्यान याः । (साधनामाला, ओरिन्टल इन्स्टिच्यूट, बरोडा, दोस्रो संस्करण, पृ ४२२, ... पूर्वोक्त विधानेन पीतवँकारपरिणतां द्विभूजैक मुखी पीतां नवयौवनाभरणवस्त्रविभूषितां धान्यमञ्जरी नानारत्नवर्षघटवामहस्ता दक्षिणेन वरदां अनेक सखीजनपरिवृतां विश्वपद्म चन्द्रासनस्थां रत्न सम्भव मुकुटिनी स्वबीज हृदयां झटिति निष्पाद्य मुदां बन्धयेत् ... ।)

च्वय् न्ह्यथना तयागुकथं स्वयबले स्वंगू थासय् छपाः ख्वाःपा निकाल्हाः दुम्ह बसुन्धरादेवीयागु बारे वर्णन यानातःगु दु । स्वंगुलिइसं जवगु ल्हाः वरदमुद्रा दुसा खवगु ल्हाःतय् छथाय् धान्यमञ्जरी जक ज्वनाच्वंगु दुसा मेगु निगुलि धान्यमञ्जरी नापं घडा (कलश) नं ज्वनाच्वंगु दु । ख्वाःयागु बारे धायेगु खःसा न्हापाँगुलिइ स्वर्ण वर्ण खःसा बाकिगुलि म्हासुगु वर्ण खः । म्हासुगु वर्ण धयागु नं स्वर्ण वर्णयागु प्रतिककथं हे कायेगु चलन दु । मुकुतय् चाहिँ छगुलिइ अक्षोभ्य सा मेमेगुलि रत्नसम्भव सा बाकिँगुलिइ छुनं उल्लेख यानातःगु मदु । स्वँगूलिइ बसुन्धरादेवीयागु बिजाक्षर ”वँ” कार उल्लेख यानातःगु दु ।

न्हांपागुलिइ वर्णनयानाः तःकथंयाम्ह बसुन्धरादेवीयागु प्रस्तरमूर्ति बोदेयागु इदे बसुन्दरादेवी खः । थ्व बसुन्धरादेवी आःतक लुयावःगु बसुन्धरादेवीयागु दकले पुलांगु प्रस्तरमुर्ति खः । पं. वद्रीरत्न बज्राचार्यं सम्पादन यानादिगु बसुन्धरा समाधि सफूयागु पुस्पिका वाक्य नं छपाःख्वाः, निकाल्हाः दुम्ह बसुन्धरादेवीयागु उल्लेख यानातःगु दु । म्हासुगु वर्णयाम्ह, मुकुटेस रत्न धारण यानाः ललितासनय् च्वनाः जवगु ल्हाः वरदमुद्रा, खवगु ल्हाःतं भद्रघट ज्वना च्वंम्ह, सर्वअलंकार विभूषित जूम्ह धकाः च्वयातःगु दु । (बद्रीरत्न बज्राचार्य, बसुन्धरा समाधि, पृ २, एकमुख पीतवर्ण रत्नमकुटं ललितासनं द्विभुजं दहिन भुजं वरदं वाम भुजं भद्रघट धरं सर्वालंकार विभूषितं भावयेत् ।)

छपाःख्वाः प्येकाल्हा दुम्ह बसुन्धरादेवी धनलक्ष्मी खः । थ्वयाथःगु वर्ण स्वेत खःसा जवगु न्हापांगु ल्हाःतं ज्वला न्ह्य्कं व मेगु ल्हा वरदमुद्राय् दुसा खवगु ल्हाःतं सिन्हमुं ज्वना च्वंगु दु । ललितासनय् विराजमान जुयाच्वंम्ह छपाःख्वाः प्यका ल्हा दुम्ह बसुन्धरादेवीयागु जवगु पाली काउले (कछुवा) या द्यःने तयातःगु दु । थुकियागु चित्र थ्व सफूया दकले न्ह्यःने ब्वयातयागु जुल ।

सूर्योदय जुजुयागु बाखंनय् छपाःख्वाः, खुकाल्हाः दुम्ह बसुन्धरादेवीयागु बारे वर्णन यानातःगु दु । सूर्योदय जुजुया वाखंनय् निम्वदेवी व चूतदेवीं बसुन्धरादेवीयागु व्रत च्वंबले बसुन्धरादेवी स्वयम् प्रकट जूगु इलय् स्वपाःख्वाः खुकाल्हाः दुम्ह श्री बसुन्धरादेवीयागु दर्शन जूगु खः । स्वपाःख्वाः खुकाल्हाः दुम्ह श्री बसुन्धरादेवीया परिचय थथे बियातःगु दु ।

स्वपाःख्वाः

जवगु ख्वाः फिक्कागु ह्याउँ कुमकुमवर्ण (म्हासुगु व ह्याउँगु ल्वाकज्याःगु) पृथ्वीया स्वरुप सृष्टिया प्रतिक महालक्ष्मी, दथुया ख्वाः म्हासुसेंच्वंगु वर्तमान स्थितिया स्वरुप बसुन्धरादेवी, अले खवगु ख्वाः हिथें

ह्याउँसेच्वंगुया अर्थ संहार (विनाश) या रुप कौमारी (कुमारी) या खः । सृष्टि, स्थिति व संहारकथं महालक्ष्मी, बसुन्धरादेवी व कौमारीयात कयातःगु दु । थ्व स्वंगू स्वरुपयात बिचाः यानाः स्वयेबले थ्व पृथ्वीमण्डलय् सृष्टिलिपा गुलि उथलपुथल (विनाश, संहार) जुल, गुलि भौगोलिक परिवर्तन जुल, गुलि संस्कृतिया जन्म जुल, गुलि संस्कृति मदयावंगुयात क्यनाच्वंगु खनेदु, अर्थात थुगु संसारय् सृष्टि, स्थिति व संहार जुइगुया स्वरुप स्वपाःख्वाःलं क्यनाच्वंगु जुल । थथे धयागु दकले न्हापां सृष्टि जुइ, अर्थात उत्पन्न जुइ । अले छुं ईतक्क वयागु अस्तित्व दयाच्वनी । थुकियात स्थिति धकाः धाइ सा अन लिपा व मदया वनी थुगुयात संहार धकाः धाइ । थ्व क्रम निरंतर रुपं न्ह्यानाः हे थ्व संसार दयाच्वंगु खः । थुकियागु हे प्रतिनिधि बसुन्धरादेवीयागु स्वपाःख्वालं क्यनाच्वंगु दु । थथेयानाः संसारयागु प्राकृतिक नियमयात क्यनाच्वंगु दु । अथेहे संसारय् छुंनं अजर, अमर, नित्य, ध्रुव व शास्वत मदुगु अनात्मावादयागु सिद्धान्तयात बसुन्धरादेवीयागु स्वपाःख्वाःन क्यनाच्वंगु दु ।

खुकाल्हाः

महायानी बौद्ध परम्पराकथं बसुन्धरादेवीया खुकाल्हाःयात षट्पारमिता (दान, शील, क्षान्ति, वीर्य, ध्यान व प्रज्ञा) कथं कयातःगु दु । खुगूकथंयागु पारमितायात पूर्ण जुइक पालनयानाः अनं लिपा छुंहे यायेमानिगु शेष मदयेका पराकास्था पार यायेगु हे षट्पारमिता खः । भगवान बुद्धं बोधिसत्वया रुपय् अनेक पूर्वजन्मय् थ्व दक्व पारमिता पूर्णरुपं पूवंकूगुलिंहे बुद्धत्व ज्ञान लाना बुद्ध जूगु खः । गथेकि महासत्व जातकय् नयेमखनाः बमलनाच्वंनाः थः मचा (दमरु) तय्त दुरु तक्क त्वंके मफुम्ह धुँ (बघिनि) यात बुद्धं थःगु पूर्वजन्मय् ला, हि थःम्हं हे ध्यनाः नकाः दानयानाः पारमिता पूवंकूगु खः । बसुन्धरादेवीयात षट्पारमिताकथं बसुन्धरा धारणी स्तोत्रय् उल्लेख यानातःगु दु ।

जवगु स्वकाल्हाः

जवगु न्हापांगु ल्हाःतं (दकलय् क्वय्यागु ल्हातिं) वरदमुद्रा क्यनाः अभयवर बियाबिज्यानाच्वंगु दु । थ्व पृथ्वीमण्डलय् भौतिक शरीर धारण याना च्वंपिं प्राणीपिं पालनपोषण यानाः उपिं दक्वसित भय नं मुक्त यायेगु वर बियाच्वंगु खः । थ्व वरदमुद्रां सप्तबृद्धि (आयू, यश, प्रज्ञा, सुख, आरोग्य, धन व जन) प्रदान यानाच्वंगु खः ।

जवगु निपागु ल्हातं (दथु यागुलिं) ज्वलान्हाय्कं धारण यानाच्वंगु दु । न्हाय्कंया गुण धयागु थःगु न्ह्यःने वःगु भिंगु वा मभिंगु छु बस्तु वइ उकिया हे प्रतिविम्ब खनेदइगु खः । न्हाय्कं स्वयेगु बांमलाकेत मखु, बांलाकेत खः । बांमलाःसा न्हाय्कं स्वयाः बांलाकेगु, बांलाःसा झन हे बांलाकेगुया नितिं न्हाय्कं स्वयेगु खः । थ्व न्हाय्कंनं झीगु स्वभाव गथे दु अथे हे थुइकाः बांमलाःगु स्वभाव मखयेकाः बांलाःगु स्वभाव (गुण) यागु बिकास यायेगु ज्ञान बिइगु खः । अके न्हाय्कं आदर्श जीवन न्ह्याकेगु छगू ज्वलंया प्रतिक नं खः । थथे जूगुया हुनि न्हाय्कंयात संस्कृत भासं आदर्श धकाः धयातःगु दु । न्हाय्कं निरालम्बनया प्रतिक नं खः । अर्थात न्हाय्कंने खनेदुगु बस्तुया विम्ब व बस्तु न्हाय्कंया न्ह्यःने दतले जक खने दयाच्वनी । जव व बस्तु न्हाय्कंयागु न्ह्यःने दै मखु अबले न्हाय्कंनय् व बस्तुयागु छुंनं कथंयागु अस्तित्व (किचः) दैमखु । झीगु चित्तनं न्हाय्कं थेँ हे जुइमाःगु व झीगु जीवनय् वइगु विविध घटना नं न्हाय्कंनं थें व घटना सिधलकि त्वःताछ्वयेमाःगु ज्ञान बियाच्वंगु खः । अर्थात आलम्बन मतसे निरालम्बन यायेगु खः । थथे यायेफत धाःसा तृष्णा क्षय जुयाः जन्म, जरा, व्याधि, मरणयागु थ्व भवसागरं मुक्त जुयाः हानं जन्म काये म्वाःलीगु लँपु चायेकाबिइ । द्वादसांगप्रतित्यसमुदपादकथं थुकिया झिंनिगू अंगमध्ये तृष्णायात मदयेकेफत धाःसा निर्वाण फललाइ सा तृष्णायात मदयेकेत निरालम्बनया ज्ञान दयेके माः । थथेहे गनंगनं थ्व ल्हाःतं रत्नमञ्जरी धारण यानातःगु दु । थुकिं पृथ्वीयागु गर्भे दइगु विविध रत्नयात इंगित

यानातःगु खः । झीगु जीवनयात माःगु धन सम्पतिया प्रतिक खः रत्नमञ्जरी ।

जवगु स्वपाःगु ल्हाःतं (दकले च्वय्) जपमाला धारणयानाच्वंगु दु । जपमाला समाधि वा ध्यानया प्रतिक खः । जीवनय् सफलता प्राप्त यायेत चित्त स्थिर यानाः लगनशीलता दयेकेमाः, थुकिया निंतिं जपध्यान यायेमाः धयागु संकेत खः ।

खवगु स्वकाल्हाः

खवगु न्हापांगु ल्हाः (दकले क्वय्) पूर्णकलश (स्वर्णघट) धारणयानाच्वंगु दु । कलशय् लः जायाच्वनी, कलश पूर्णताया प्रतिक खः । पूर्णकलश धयागु सर्वमंगलया प्रतिक खः ।

खवगु निपागु ल्हाःतं (दथुयागु) वागुँइ धारण यानाच्वंगु दु । वागुँइ धनधान्यया प्रतिक खः । म्वाना च्वनेत मनसें मगाःगु अन्नया प्रतिक खः । नयेत मुख्यत अन्न माः । श्री बसुन्धरादेवी अन्नधनया स्वामिनीनं खः । अन्नधन प्रशस्त दतकि मनूतय्गु जीवन सुखं हनेफइ ।

खवगु स्वपागु ल्हाःतं (दकले च्वय्) प्रज्ञापारमिता सफू धारण यानातःगु खः । बुद्धत्व प्राप्त यायेत मदयेकं मगाःगु प्रज्ञाज्ञान प्रज्ञापारमिता खः । अकिं बसुन्धरादेवी बुद्धजननी खः । महायानी नवग्रन्थसुत्रमध्ये प्रज्ञापारमिता दकले न्हापांगु मुगु ग्रन्थ खः ।

आसन

विश्वपद्मया द्यःने चन्द्रमण्डलय् विराजमान जुयाः जवगु तुति क्वय् छ्वयाः कलशया च्वय् तयाः खवगु तुति लथ्यानाः जवगु तुतिया पुलिसं तया बसुन्धरादेवी ललितासनय् च्वनाच्वंगु दु । थुकिया अलावा गनंगनं पद्मासनय् सा गनं वज्रासनय् नं च्वनाच्वंपि बसुन्धरादेवीया मूर्तित खने दु । क्रिया संग्रहकथं जवगु तुति लथ्यानाः खवगु तुतियागु पुलि नापं

तयाः खवगु तुति क्वय् तयातःगुयात ललितासन धाइ सा थन जवगु तुति क्वय् छ्वयातःगु दु ।

मुकुट

बसुन्धरादेवीयागु छ्यनय् रत्नया मुकुट धारण यानातःगु दु । थ्व मुकुटय् गनं रत्नसम्भव गनं वज्रधरसागरगंम्भीरनिर्घोष तथागत सा गनं अक्ष्योभ्ययात धारण यानातःगु दु । दानासुरया कलाः यक्षणीयागु बाखनय् बसुन्धरादेवीं थयाःगु दिव्यरुप दर्शन ब्यूबले छ्यनय् पञ्चबुद्ध अंकित मुकुट धारण यानातःगु दु । बुद्धधर्मकथं द्यःतय्गु कुल छुतय् याइबले छखे शिरय् धारण यानातःम्ह द्यःयागु आधार कायेगु चलन दु सा मेखे वर्ण (रंगं) छुतय्यायेगु चलन दु । तर बसुन्धरादेवीयागु कुल छुतय् यायेगु आधार धयागु दथुयागु म्हासुगु ख्वाःयागु वर्णकथं रत्नसम्भवया कुलय् तयातःगु दु ।

तिसा व वसः

बसुन्धरादेवीं च्याता प्रकारयागु तिसां तियातःगु दुसा न्याता प्रकारयागु वसतं पुनातःगु दु । छ्यनय् मटुक, न्हाय्पनय् कुण्डल, गःपतय् रत्नमाः व कण्ठी, ल्हाःतिइ बाजु व चुल्या (चुरा), जँ्य मोतियागु किंकिंजाल, तुतिइ पाउजु यानाः च्याता प्रकारयागु तिसां तियातःगु दु । जामा, लं, गा, मेखला (जनि), मतूयात कताकेगु चिखि न्याताजि वसः खः ।

बसुन्धरादेवीया विविध नां

युगकथं बसुन्धरादेवीयागु प्यता नां दु, १.सत्ययुगय् बज्रवाराही, २.त्रेतायुगय् बसुन्धरा, ३.द्वापरयुगय् महालक्ष्मी व ४.कलियुगय् वज्रकौमारी (कुमारी) खः । श्री बसुन्धरानाम धारणीस बसुन्धरादेवीयागु झिंखुता नां दु । थ्वयात षोदशीलक्ष्मी धकाः धाइ । षोदशीलक्ष्मीया झिंखुता नां परिशिष्ट-२ लय् स्वयादिसं । अष्टोत्तरशत बसुन्धरानाम धकाः श्री बसुन्धरादेवीयागु सच्छी व च्यागू नां नं दु । परिशिष्ट-३ लय् सच्छी व च्यागु नां स्वयालिसं ।

गातिलाव्रत

बसुन्धरादेवीयागु व्रतयात गातिलाव्रत धाइ । गातिला खँग्व: नेपाल सम्वत नाप स्वापू दुगु खँग्व ख: । नेपालभाषां महिनायात ला धाइ । हरेक लायात शुक्लपक्ष व कृष्णपक्ष याना: ब्वथलात:गु दु । पुन्हि धुंका: औंसितकयात कृष्णपक्ष धाइगु ख सा औंसि धुंका पुन्हि तकयात शुक्लपक्ष धाइ । कृष्णपक्षयागु ला या ल्यूने गा दइसा शुक्लपक्ष या ला यागु ल्यूने थ्व दइ । गथेकि ञँलागा व ञँलाथ्व जुइ । कृष्णपक्षया गा, तृतीयागु ति, व महिनायागु ला स्वंग: आख:ग्व: मिलेजुया गातिला खँग्व: जुगु ख: । थ्व गातिलाव्रत खँग्व: नं लय्लय्पतिकं कृष्णपक्षयागु तृतीया कुन्हु दनीगु धलं धका: क्यनाच्वंगु दु । गातिलाव्रत यागु गा छ्गु आख: मकासे तिलाव्रत जक धायेगु चलन नं दु । नेपाल सम्वतया ञँलाया कृष्णपक्ष तृतीया कुन्हु बसुन्धरादेवीयागु व्रत च्वनीगु दकले तधंगु दिनकथं कयात:गु दु । थ्वहेकथं व्रतयात गातिलाव्रत धका: धायेगु यानात:गु ख: । थ्व दिन कुन्हु व्रत सुरुयाना: दच्छियंकं लय्लय् पतिकं कृष्णपक्ष तृतीया कुन्हु व्रत दना व्रतबाखं श्रवण यायेगु चलन दु । थ्व चलन आर्यबसुन्धराकल्पसुत्रकथं न्ह्यानावयाच्वंगु ख: ।

बसुन्धरादेवीया धार्मिक व सामाजिक प्रभाव

आपा: थें विहारया आगमय् व बज्राचार्य, शाक्य व तुलाधर पिनि छेँया आगमय्नं श्री बसुन्धरादेवीया मूर्ति, कलश वा थुलि नं मदुसा श्री बसुन्धरादेवीया तस्बीर जक सां तयात:गु दइ । श्री बसुन्धरादेवीया मूर्ति लिसें जम्भलजलेन्द्रयात छ्यं छ्ग: जक मदुंक लखय् थुनात:गु दइ । जलया इन्द्र जम्भलजलेन्दया मुख्य अधिष्ठातृदेवी श्री बसुन्धरादेवी ख: । जम्भलजलेन्दयात श्री बसुन्धरादेवीया मुख्य मन्त्री कथं नं कायेगु या ।

इलन्हेया सम्यकय् सम्यक् द्य: (दीपंकर बुद्धबोधिसत्व) एवं आर्यतारापिं उपस्थित जुइगु बखतस मर्यादाकथं दकले च्वय् तया: श्री बसुन्धरादेवीयात स्वागत सत्कार याइ ।

यल लगंख्यःया प्रसिद्ध ऐतिहासिक थाय् बुंगद्यःया मां द्वलंमाजु बसुन्धरादेवी खः । बुँगद्यःया रथ सालीबले त्रिप्रदक्षिणाया रुपय् स्वकः तक्क बुँगद्यःया रथं चाहुइकेगु परम्परा अद्यापि कायम जुयाच्वंगु दु । थन बसुन्धराया प्रतिक स्फटिककलश तयातःगु दु ।

ज्येष्ठ शुक्लषष्ठी कुन्हु बसुन्धरादेवीया स्वरुप पृथ्वीमाता पूजा यानालि पृथ्वीयागु प्रसादकथं खुताजि बूबः माय्, कःसू, मू आदिया वः छुनाः नयेगु परम्परा थौंतक्क न्ह्यानाच्वंन । थुखुन्हु पृथ्वीयात भार जुइगु झ्यातुकुतु ज्या यायेगु, बजि ल्हुइगु, कुति वायेगु यायेमज्यू धकाः गनातःगु (निशेध यानातःगु) दु ।

तुषिताभुवनसं बिज्यानाच्वंम्ह श्री बसुन्धरादेवीयागु भद्रघट, जलघट भय्भय् बियाः पृथ्वीस असारमासे जलबृष्टि जूगु धकाः बुढापाकातय्सं सिनाज्या नाप बसुन्धरादेवीयागु स्वापू तयातःगु दु । जलबृष्टिया वरदानं अन्नबस्तु प्रशस्त उब्जनी जुइ धैगु हे बसुन्धरादेवीयागु धान्यमञ्जरीयागु प्रसाद खः धकाः भाःपिया च्वनी । उकिं धान्यमञ्जरी (वागुँइ) तिलाव्रत दनेत मदयेकं मगाःगु धकाः कयातःगु खः ।

तुषिताभुवनय् बिज्यानाच्वंम्ह श्री बसुन्धरादेवीयागु व्रतधर्मया महिमा प्रशंसा स्वर्गभुवनय् प्रचारप्रसार जूगुलिं देवराज ईन्द्रया थः मांमं श्री बसुन्धरादेवीयागु तिलाव्रत धलं दनेगु तःधंगु मनसुवा याना बिज्यात । उगु इलय् बसुन्धराव्रत दनेत देवगुरु वृहस्पतियाके छुछु सामाग्री माः धकाः न्यंबले दक्व ज्वलं दयानं पालिजास्वां छता स्वर्ग भुवनय् दुर्लभ जुयाच्वंगु धागुलिं थः मांयागु सदिच्छा पुरे यायेत देवराज ईन्द्रं थःहे मर्त्यमण्डलय् कुहाँ वयाः पालिजास्वां खुया काःवःगु जुयाच्वन । उगु इलय् नेपाःया प्रसिद्ध तान्त्रिकविद् आचार्यपिंसं पालिजास्वां खूवःम्ह इन्द्रयात स्तम्भन यानाः पाता कसेयानाः चिना तल । थथे स्वां खुयाः काःगुलिं इन्द्र हे जूसां थ्वयात सजाँय् बिइमाः धकाः पिखालखुइ तयाः चिनातःगुया सस्मरणकथं यैँ जात्रा न्याकिगु चलन थौंतकं अद्यापि दनि ।

उगु इलय् स्वर्गभुवनय् इन्द्रया मांमं बिचाः यानाः मर्त्यलोकय् पालिजास्वां खुँ धकाः इन्द्रयात बन्धनय् तयातःगु सिइका स्वयम् थः हे खसु व च्वापुं भुंकाः अदृष्यरुपं वयाः इन्द्रयात वन्धनं मुक्त यानाबिल । थ्वहे परम्पराकथं अद्यापि यत्रापुन्हि बले यक्व दयेक खसु व च्वापु ब्याप्त जुयाच्वंगुयात कयातगु खः ।

नेपाल सम्वतकथं यँलाथ्व द्वादशीनिसे प्रारम्भ जुइगु येँयाः (जात्रा) नेवाः तयगु जक मखुसे राष्ट्रियकथं हे माने यानाः न्यायेका वयाच्वंगु जात्रा खः । थ्व जात्राया भ्क्वलय् पालिजास्वां खूम्ह धकाः येँ इन्द्रयात चिनाः जात्रा यानातइ । येँयाः जात्रायागु दकले लिपांगु दिन अर्थात नानीचाःया कुन्हु नेपालमण्डलया बौद्धधर्मावलम्बिपिंसं बसुन्धरादेवीयागु विषेश पूजा यानाः व्रत च्वनीगु परम्परा दु ।

बौद्धदृष्टिकोणकथं अन्न, धन, रत्नया अधिष्ठातृ बसुन्धरादेवी खः । थुकिया प्रतिक बसुन्धरादेवीं ज्वनाच्वंगु धान्यमञ्जरी व रत्नमञ्जरी खः । अकें स्वन्ति नखः बले कात्तिक कृष्ण औंसि कुन्हु धनधान्य जुइमा धकाः धुकूया मूलद्वारय् कुमारीम्ह म्ह्याय्मचायात बसुन्धरादेवीयागु स्वंगू रुप मध्ये धनलक्ष्मी धकाः कयाः थुकेया स्वरुप लसकुसयाना धुकुतिइ दुकाया च्वंगु दु । थ्व दिन कुन्हु अपार श्रद्धा तयाः बसुन्धरामण्डल दयेकाः श्री बसुन्धरादेवीयात धनलक्ष्मीयाकथं कयाः चौरासी ब्यन्जन सहितगु भोजन छ्वानाः पूजापाठ याइ । थ्वबखते बसुन्धरादेवीयागु प्रतिककथं जलघट कलशयात नं स्थापना याइ । धनलक्ष्मीयागु किपा न्ह्यःने स्वया दिसं ।

बौद्धवाङ्गमयया अवदान बाखंस न्ह्यथनातःगुकथं बज्रधरसागर निर्घोषराज तथागतयागु पर्यायनिसें शुभारम्भ जूगु खँ शाक्यसिह तथागतं सुचन्द्रगृहपतियात आज्ञा जुयाबिज्याःगु खः । थ्वहे परम्परायात कायम यानाः दँय्दसं बाहाः, बही, दिगि, चपाः, सतः, चुक, ननि आदि थाय्थासय् भक्तजनपिं मुंकाः भाद्रकृष्ण तृतीया कुन्हु बसुन्धराया

तिलाव्रत (गातिला) धलं दनाया व्रतबाखं न्यनेगु परम्परा न्ह्यानावइच्वंगु दु ।

मार्ग शुक्लपुन्हि कुन्हु नेवाःतय्सं यःमरिपुन्हियात कूपूजा धकाः पूजा यानावयाच्वंगु दु । अमरसिंह बन्देजुयागु अमरकोषय् पृथ्वीया नां कू धकाः उल्लेख यानातःगु दु । कू धयागुया अर्थ धुकू खः । योमरिपुन्हि कुन्हु धुकुति अन्नयागु भण्डारय् बसुन्धरादेवीयागु पूजा यानाः जाकिचुंयागु योमरिया नापं माय्मरि, मायोबायो, हिरामरि, लोंचामरि नापं हासाज्वं, कुलिज्वं नापं दयेकाः प्यन्हुतक्क गुप्तकथं स्वथना तइ । योमरिपुन्हिया बहनी कूपूजा यायेसिधयेका बसुन्धराया प्रसाद वितरणकथं त्वाःबाहाःया कुमारी मस्तत (मचामिसातय्त) त्योछिंत्यो बियाः सुवा (भिन्तुना) कायेगु चलन दु । कुमारी धयाम्ह हे बसुन्धराया छगू रुप खः ।

भिंगु ज्यायाईवलय् मूलुखाया जःखः बसुन्धराया प्रतिकस्वरुप भद्रघट च्वका तयेगु परम्परा दु । परिश्रमयाना प्राप्त जुगु ज्याला, आकस्मिक लाभजुगु धनयात ल्हाति फयाकया धन्य बसुन्धरा धका भागीयायेगु चलन दु ।

श्रावणशुक्ल द्वादशीनिसे श्रावणकृष्ण सप्तमीतक बहीद्यः ब्वइगु भ्र्‌पलय् बसुन्धरादेवीयागु नं मूर्ति, पौबाहा, तुलापौ, सफू, पूजायागु ज्वलं ब्वयेगु प्रचलन दु ।

श्रद्धाभक्ति पूर्वक विधिपुवंक शास्त्रोक्त कथं पूजापाठ याना, स्त्रोत्र, धारणी, मन्त्र ब्वना, व्रत च्वना श्री बसुन्धरादेवीयागु सेवाभक्ति यात धासाः उम्ह भक्तजनयात थ्व हे लोकय् सप्तवृद्धि (आयु, यश, प्रज्ञा, सुख, आरोग्य, धन, जन) लाभ जुइ सा परलोक उद्धार निन्ति सप्तआर्य धन (श्रद्धा, त्याग, शील, श्रुत, वीर्य, प्रज्ञा, करुणा) अभिबृद्धि जुजु वनी धका धयातगु दु । थुगु पूण्यया प्रभावं न्ह्याथाय् न्ह्याबले सुखशान्ति प्राप्त जुया मंगल जुई ।

लिखँ

पंचबुद्धयागु कुल मध्ये रत्नसम्भवयागु कुलयाम्ह श्री बसुन्धरादेवी पृथ्वीधातुयागु प्रतिक खः । अके सम्पूर्ण प्राणी पिन्त पालनपोषन यायगु अधिस्थानयाना च्वम्ह द्यः धका बसुन्धरादेवीयात कयातथु दु । पंचस्कन्ध मध्ये वेदना स्कन्धयाम्ह द्यः बसुन्धरादेवी खः । छु नं कथंया वेदना जुइवलय् व वेदनापाखे बिचलित मजुसे थ्व वेदना अनित्य खः धकाः थुइका कायेफइगु ज्ञान हे बसुन्धरादेवीयात थुइका कायेफइगु ज्ञान खः ।

महायान बज्रयान बुद्धधर्मय् थयागु ज्ञान थुइकेगु निन्ति बसुन्धरादेवीयागु व्रत च्वना बाखं न्यनेगु परम्पार न्ह्याना वया च्वंगु दु । अथेहे यक्व कथंया नखचख, जात्रापर्व न्यायेका वयाच्वंगु दु । थ्वकियागु आधार कथं समाजय् बसुन्धरादेवीयात अतिक च्वछाया तगु दु धयागु सिइदु ।

ooo ooo ooo

परिशिष्ट-१
गुठि संस्थानं शान्तिकराचार्य पदय् नियुक्तियागु पत्र

श्री
यतो धर्म स्ततो जय :

फोनः ४-४२६१३९२

गुठी संस्थान

शाखा कार्यालय काठमाडौ

पत्र संख्या : ०७४/०७५
प्राप्त पत्र संख्या र मिति : ३-४५९

कालमोचन, काठमाडौं
मिति :२०७४।०६।०९

विषय :- शान्तिकराचार्य पदमा नियुक्ति गरेको सम्वन्धमा ।

श्री जुजुरत्न बज्राचार्य
रत्नकीर्ति महाविहार
हाल का.जि., का.न.पा. वडा नं. २
काठमाण्डौं, नेपाल ।

उपरोक्त सम्वन्धमा नेपालको बज्रयान परम्परानुसार स्वयम्भू महाचैत्यको मूल आचार्य (मूलपुरोहित) शान्तिकराचार्यको पदमा कार्यरत मेरो जेठो बुबा मिनमान विलास बज्राचार्यको मिति : २०७४/०४/३१ का दिन देहावसान हुनु भएकोले तत् पश्चात मेरो नाममा नियुक्ति पाँउ भनि तपाईले यस कार्यालयमा दिनु भएको निवेदन उपर कारवाही हुदा यस कार्यालयको मिति २०७४।०६।०९ को निर्णयले तपाईलाई मृतक मिनमान विलास बज्राचार्यले गरी आएको कामको लागि निजले पाए सरहको खान्की मिति : २०७४/०४/३१ देखि कै खान पाउने गरि शान्तिकराचार्य पदमा ५ वर्षको लागि नियुक्ति गरिएको व्यहोरा जानकारीका लागी सुचित गर्दछु । कलह बनाउने र नित्यपुजा गर्ने आफ्नो जिम्माको कार्य इमान्दारी पूर्वक गर्नु होला ।

०७४।६।९
बैकुन्ठ प्रसाद रेग्मी
नि.कार्यालय प्रमुख
कार्यालय प्रमुख

बोधार्थ तथा कार्यार्थ
गुठी संस्थान, प्रधान कार्यालय,
त्रिपुरेश्वर ।

गुठी लगत तथा अभिलेख शाखा कार्यालय,
भद्रकाली ।

परिशिष्ट-२
षोदशी लक्ष्मी

१.सर्वलक्ष्मी,	२.विश्वलक्ष्मी,	३.भुवनलक्ष्मी,	४.राज्यलक्ष्मी,
५.मण्डललक्ष्मी,	६.गृहलक्ष्मी,	७.धनलक्ष्मी,	८.धान्यलक्ष्मी,
९.सन्तानलक्ष्मी,	१०.जनलक्ष्मी,	११.खड्गलक्ष्मी,	१२.बुद्धिलक्ष्मी,
१३.धृ(ढृ)तिलक्ष्मी,	१४.ज्ञानलक्ष्मी,	१५.मोक्षलक्ष्मी,	१६.महालक्ष्मी ।

परिशिष्ट-३
अष्टोत्तरशत वसुन्धरानाम

१.दिव्यरूपी, २.सुरूपी, ३.सौम्यरूपी, ४.वर(ल)प्रदा, ५.वसुन्धरी, ६.वसुधारी, ७.वसुश्री, ८.श्रीकरीवरा, ९.धरणी, १०.धारणी, ११.धात्री(ता), १२.श(स)रण्या, १३.भक्तवत्सला, १४.प्रज्ञापारमितादेवी, १५.प्रज्ञा, १६.श्रीबुद्धिवर्धिनी, १७.विद्याधरी, १८.शिवा, १९.शूक्ष्मा, २०.शान्ता, २१.सर्व(त्र)मातृका, २२.तरूणी, २३.तारणीदेवी, २४.विद्याप्रदायिनी, २५.भूषिता, २६.भूतमाता, २७.सर्वाभरणभूषिणी, २८.दुर्दान्त, २९.त्राशिनी, ३०.भीमा (ता), ३१.उग्रा ३२.उग्रपराक्रमा, ३३.दानपारमितादेवी, ३४.वर्षणी, ३५.दिव्यरूपिणी, ३६.निधान, ३७.सर्वमांगली, ३८.कीर्तिलक्ष्मी, ३९.यशःशुभा, ४०.दहनी, ४१.मालनी, ४२.चण्डी, ४३.सर्वमातृका, ४४.शवरी, ४५.कृतान्तत्राशनी, ४६.कौमारी, ४७.विश्वरूपिणी, ४८.वीर्यपारमितादेवी, ४९.जगदानन्दलोचनी, ५०.तापसी, ५१.उग्ररूपी, ५२.ऋद्धिसिद्धिवरप्रदा, ५३.धन्या, ५४.पुण्या, ५५.महाभागा, ५६.अजिताजिता, ५७.विक्रमा, ५८.जगदेकहिताविद्या, ५९.संग्रामतारणी, ६०.शुभा, ६१.क्षान्तिपारमितादेवी, ६२.शीलनी, ६३.ध्यानध्यायनी, ६४.पद्मिनि, ६५.पद्मासनि, ६६.शुद्धरूपी, ६७.महातेजा, ६८.हेमवर्णा, ६९.चिन्तामणिमहादेवी, ७०.प्रभाकरी, ७१.विधानकुट आरूढाशनी, ७२.धान्यागार, ७३.त्रैधातुक महादेवी, ७४.दिव्याभरणभूषिता, ७५.सर्वबुद्धमातरी, ७६.रत्नधात्वेश्वरी, ७७.शुन्यतारूपिनी, ७८.वैनेयकी, ७९.प्रदायिनी, ८०.क्लेशछेदिनी, ८१.भिन्दिनी, ८२.ब्राम्हिनी, ८३.वेदमाता, ८४.गुह्यपासिनी, ८५.सरस्वती, ८६.विशालाक्षि, ८७.ब्रम्हविहारिणी, ८८.महारम्या, ८९.वज्रिणी, ९०.कर्मधात्वेश्वरी, ९१.विश्वज्वालिनी, ९२.बोधिनी, ९३.मुक्तिसम्पन्ना, ९४.अद्धयाद्धयभाविनी, ९५.सर्वाथसाधनी, ९६.भद्रा, ९७.नष्टमार्गप्रदर्शिनी, ९८.वागीश्वरी, ९९.धनप्रदा, १००.योगेश्वरी, १०१.मनोहरी, १०२.सार्थवाह कृपादृष्टि, १०३.महाकान्ति, १०४.प्रियदर्शिनी, १०५.कृपादृष्टि, १०६.सर्वजिनात्मकी, १०७.चतुर्दानप्रदायिनी, १०८.सर्वसत्वार्थदायिनी ।

परिशिष्ट-४
दिवंगत जुजु (सर्वज्ञ) रत्न बज्राचार्यया
तापाः वाज्या निसेया बंश विंसं २०७५ मंसिर १८

वंश	ना	जहान	बा/मां		वाज्या
१	दि.मणिरत्न	अज्ञात	अज्ञात	अज्ञात	अज्ञात
२	दि.मोतिरत्न बुद्धरत्न	मानकुमारी	मणिरत्न	अज्ञात	अज्ञात
२	दि.भिमरत्न	बरुमाया	मणिरत्न	अज्ञात	अज्ञात
३	दि.लक्ष्मी	बुद्धमुनि	मोतीरत्न	मानकुमारी	मणिरत्न
३	दि.जोगरत्न	नानीमैंञा	मोतीरत्न	मानकुमारी	मणिरत्न
३	दि.हेरारत्न	-	मोतीरत्न	मानकुमारी	मणिरत्न
३	दि.पूर्णमान	पद्मकुमारी	मोतीरत्न	मानकुमारी	मणिरत्न
३	दि.मायादेवी (तव निनी)	हेराकाजी	भिमरत्न	बरुमाया	मणिरत्न
३	दि.भगनिनी	अज्ञात	भिमरत्न	बरुमाया	मणिरत्न
४	**दि.जुजुरत्न (सर्वज्ञरत्न)**	बाबामैंञा	जोगरत्न	नानीमैंञा	मोतीरत्न
४	केशरीमैंञा	इश्वरी	जोगरत्न	नानीमैंञा	मोतीरत्न
४	मणिरत्न	कमलमैंञा	जोगरत्न	नानीमैंञा	मोतीरत्न
४	दि.अष्टरत्न	प्राणदेवी	पूर्णमान	पद्मकुमारी	मोतीरत्न
४	स्वयम्भूरत्न	सुवर्ण	लक्ष्मी	बुद्धमुनि	ज्योतिमुनि
५	रचनामैंञा	जितेन्द्रमान	जुजुरत्न	बाबामैंञा	जोगरत्न
५	रबिन्द्र रत्न	सोनी	जुजुरत्न	बाबामैंञा	जोगरत्न
५	करुणा	यमुना	जुजुरत्न	बाबामैंञा	जोगरत्न
५	महेश्वर		केशरीमैंञा	इश्वरी	बेखारत्न
५	रजनीमैंञा	दानकाजी	केशरीमैंञा	इश्वरी	बेखारत्न
५	कल्याण	चाँदनी	केशरीमैंञा	इश्वरी	बेखारत्न
५	कुसुम	सुरेन्द्ररत्न	मणिरत्न	कमलमैंञा	जोगरत्न
५	कुशुमावती	लुःजः	मणिरत्न	कमलमैंञा	जोगरत्न
५	कसमरत्न	नम्रता	मणिरत्न	कमलमैंञा	जोगरत्न
५	चन्द्ररत्न	सानुमैंञा	अष्टरत्न	अज्ञात	पूर्णमान
५	सुरजमुनि	बिमला	स्वयम्भूरत्न	सुवर्ण	बुद्धमुनि
५	सरोजमुनि	रीना	स्वयम्भूरत्न	सुवर्ण	बुद्धमुनि
५	शम्भुमुनि	निर्मला	स्वयम्भूरत्न	सुवर्ण	बुद्धमुनि
५	शंखरमुनि	मिना	स्वयम्भूरत्न	सुवर्ण	बुद्धमुनि
५	सुनिता	सरद	स्वयम्भूरत्न	सुवर्ण	बुद्धमुनि

५	शेमसनमुनि	-	स्वयम्भूरत्न	सुवर्ण	बुद्धमुनि
६	रजिना	-	रचनामैञा	जितेन्द्रमान	दिव्यमान
६	रजत	-	रचनामैञा	जितेन्द्रमान	दिव्यमान
६	सौरभ	-	रबिन्द्र	सोनी	जुजुरत्न
६	रोशनी	-	रबिन्द्र	सोनी	जुजुरत्न
६	मोनिका	-	करुणा	यमुना	जुजुरत्न
६	रमी	-	महेश्वर	लक्ष्मी	इश्वरी
६	मिलेश	-	महेश्वर	लक्ष्मी	इश्वरी
६	दिक्षा	-	रजनीमैञा	दानकाजी	इश्वरी
६	दिव्य	-	रजनीमैञा	दानकाजी	इश्वरी
६	कञ्चन	-	कल्याण	चाँदनी	इश्वरी
६	करण	-	कल्याण	चाँदनी	इश्वरी
६	स्नेहा	-	कुसुम	सुरेन्द्ररत्न	सर्वज्ञरत्न
६	नेहा	-	कुसुम	सुरेन्द्ररत्न	सर्वज्ञरत्न
६	सक्षम	-	कुसुम	सुरेन्द्ररत्न	सर्वज्ञरत्न
६	मिर्भिक	-	कशम	नम्रता	मणिरत्न
६	सुविस	-	सुरजमुनि	बिमला	स्वयम्भूरत्न
६	श्रृजल	-	सरोजमुनि	रीना	स्वयम्भूरत्न
६	सनिस	-	शम्भुमुनि	निर्मला	स्वयम्भूरत्न
६	समिन	-	शंखरमुनि	मिना	स्वयम्भूरत्न
६	श्रवण	-	सुनिता	सरद	स्वयम्भूरत्न
६	दि.सुरोजरत्न	-	चन्द्ररत्न	सानुमैञा	अष्टरत्न
६	ज्योतिरत्न	जेनिशा	चन्द्ररत्न	सानुमैञा	अष्टरत्न
६	प्रकाशरत्न	सविना	चन्द्ररत्न	सानुमैञा	अष्टरत्न
६	दिपा	लगनरत्न	चन्द्ररत्न	सानुमैञा	अष्टरत्न
७	जाज्वल्य	-	ज्योतिरत्न	जेनिशा	चन्द्ररत्न
७	आर्या	-	प्रकाशरत्न	सविना	चन्द्ररत्न
७	सिद्धार्थ	-	दिपा	लगनरत्न	देवप्रसाद
७	सर्वाथ	-	दिपा	लगनरत्न	देवप्रसाद

सिक्वसिया नां दुथ्याकागु जुल । छु कथंया द्वंगु व त्वफिगु दुसा सुचं बिया विज्यायत इनापयाना च्वना ।

च्वमि म्हसीका

नां : रबिन्द्र बज्राचार्य
बुदिं : २०२५ साल पौष १ गते
बा : जुजुरत्न बज्राचार्य
मां : बाबामैञाँ बज्राचार्य
तिरीमय्जु : सोनी बज्राचार्य
काय् : सौरभ बज्राचार्य
म्ह्याय् : रोशनी बज्राचार्य
थाय्बाय् : रत्नकीर्ति महाविहार, मखंबहाः,
: थौकन्हे गैह्रीधारा, यैँ
शिक्षा : MBA, PGD in Buddhism, MA in Buddhism,
MA in Nepal Bhasa (Studying)
लजगा : ३० दँ नेपाल राष्ट्र बैकय् सेवा (२०७५ सालय् अवकाश)
उत्पादक VARIETY PRODUCT(Paper Based Stationery)
व्यापार Wholesaler of Stationery Items
फोन ल्या : ९८४१३५०९९५
E-mail : rabindra16200@gmail.com

ISBN 978-9937-0-5243-6